

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	“Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie, Geografie și Științe Sociale
Departamentul	Științe Umane și Social-Politice
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	Conversie profesională
Programul de studii/calificarea	Conversie Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Introducere în Istoria modernă a românilor				
Titularul activităților de curs	Lector univ.dr. Dinu BALAN				
Titularul activităților de seminar					
Anul de studiu	2	Semestrul	3	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DF
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	3	Seminar	1	Laborator/lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	42	Seminar	14	Laborator/lucrări practice		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	40
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	51
II d) Tutoriat	
III Examinări	3
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	141
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	200
Numărul de credite	8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	● Introducere în Istoria veche a românilor; Introducere în Istoria medie a românilor
Competențe	●

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	● Notebook, videoproiector, ecran de proiecție
Desfășurare aplicații	Seminar ● Computere, retroproiector, multiplicator, folii, fișe xerox, imagini, portofolii cu referate, Internet, cărți, reviste, colecții și volume de documente.
	Laborator/lucrări practice ●
	Proiect ●

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP1. Regăsirea informației despre trecutul istoric. CP2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. CP3. Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate.
-------------------------	--

	CP5. Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, Istoria artei, economia, psihologie, filozofia etc.). CP6. Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.
Competențe transversale	CT1. Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. CT3. Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> ● Cunoașterea de către studenți a problematicii vaste și complexe a istoriei românilor, ca parte integrantă a istoriei popoarelor europene, din perioada emergenței ideologiei naționale și a constituirii națiunii până la implementarea în spațiul românesc a structurilor politico-administrative moderne și desăvârșirea construcției naționale statale;
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Noțiuni introductive. -Aspecte metodologice -Începutul și durata epocii moderne în istoria românilor -Conținutul istoriei moderne a românilor	2	prelegerea intensificată, conversația euristică, modelarea didactică, dezbateră, învățarea prin descoperire, studiul de caz, asaltul de idei, exercițiul, problematizarea, metodele învățării gândirii critice și prin cooperare	
Secolul fanariot în Principatele Române. -Regimul fanariot în istoria românilor -Reformele fanariote	2		
Iluminism și conștiință națională la începuturile modernității românești -Iluminismul în spațiul românesc: repere și caracteristici generale -Idei politice fundamentale -Geneza conștiinței naționale și formarea națiunii române la începuturile modernității românești	2		
Românii și problema orientală. Țările Române în raporturile politice internaționale în secolul al XVIII-lea și la începutul secolului al XIX-lea. -Țările Române și Înalta Poartă. Statutul juridic al Principatelor față de Imperiul Otoman (1711/1716/1821) -Țările Române în cadrul problemei orientale. Războaiele	2		
Transilvania și criza despotismului lăminat. -Transilvania și Banatul sub dominație habsburgică -Unirea cu Biserica Romei. Implicațiile și însemnătatea sa -Politica habsburgică în Transilvania. Absolutismul lăminat -Eforturi de emancipare socială, politică și națională în Transilvania sub regimul absolutismului lăminat (Confesiune și națiune: Ioan Inochentie Micu-Klein; Răscoala din anul 1784; Supplex Libellus Valachorum)	2		
Provincii românești intrate sub stăpânire străină în secolul al XVIII-lea și la începutul sec. al XIX-lea. -Oltenia sub stăpânire austriacă (1718-1739) -Bucovina sub stăpânire habsburgică. De la anexare până la revoluția de la 1848 -Basarabia în prima jumătate a secolului al XIX-lea	2		
Anul 1821 în Principatele Române. -Istoriografia problemei -Cauzele și împrejurările acțiunilor revoluționare -Desfășurarea și programul revoluției	2		

<p>Dezvoltarea Țărilor Române în deceniile premergătoare revoluției de la 1848</p> <ul style="list-style-type: none"> -Principatele Române sub domniile pământene -Tratatul de la Adrianopol -Regulamentele organice. Elaborare, principii, caracter -Viața politică. Domniile regulamentare. 	2		
<p>Anul revoluționar 1848 în spațiul românesc.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Considerații generale: context european; condiții interne -Începutul și defășurarea revoluției revoluției. Documente Programatice -Continuarea și sfârșitul revoluției române în Transilvania. -Importanța revoluției române de la 1848 	2		
<p>Țările Române în perioada domniilor de la Balta Liman (1849-1856).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Repere internaționale post-paşoptiste -Principatele Române sub regimul Convenției de la Balta Liman -Transilvania sub regimul neoabsolutist -Lupta pentru unitate națională în vremea Războiului Crimeii -Congresul de pace de la Paris (1856) și Principatele Române 	2		
<p>Mișcarea pentru Unirea Principatelor (1856-1859).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Preludiile interne ale Unirii -Adunările ad-hoc -Conferința diplomatică și Convenția de la Paris -Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza 	2		
<p>Domnia lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Împrejurări, obiective, înfăptuiri și semnificații -Anii reformelor structurale -Domnia autoritară. Monstruoasa coaliție și îndepărtarea lui Cuza. 	2		
<p>Regimul monarhiei constituționale în România. Instaurare și organizare.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Instaurarea dinastiei străine -Constituția din 1866 -Viața politică în România (1866-1876) 	2		
<p>Politica externă a României (1866-1876)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Anii 1866-1875 în politica externă românească. Aspecte generale -Preliminarii politico-diplomatice ale proclamării independenței 	2		
<p>Independența României.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Crisa orientală și poziția României. Convenția româno-rusă din 4 aprilie 1877 -Declanșarea războiului. Proclamarea independenței României -Participarea armatei române la războiul rus-turc. Consfințirea independenței pe câmpul de luptă -Tratatele de pace. Recunoașterea independenței României 	2		
<p>Evoluția vieții politice din România la sfârșitul secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea (1878-1914).</p> <ul style="list-style-type: none"> -Caracteristici generale ale vieții politice din România între 1878 și 1914 -Partide politice, grupări, disidențe -Activitate guvernamentală și parlamentară. Practica guvernării -Crisze politice și sociale. Marea răscoală din 1907 -Doctrină politice, programe și proiecte 	4		

Românii din afara granițelor statului român în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și la începutul secolului al XX-lea. -Transilvania -Bucovina -Basarabia	2		
Politica externă a României independente (1878-1914). -România – subiect al relațiilor internaționale -România și Tripla Alianță -Relațiile cu statele din Balcani. Chestiunea aromânilor -Războaiele balcanice și premisele reorientării politice	2		
România în anii Primului Război Mondial. -Perioada neutralității (1914-1916) -Participarea României la războiul pentru întregirea națională. Campaniile din 1916 și 1917 -Pacea separată. Guvernul Marghiloman. Reintrarea în război de partea Antantei	2		
Marea Unire din 1918. -Unirea Basarabiei -Unirea Bucovinei -Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului	2		

Bibliografie

*** *Istoria românilor*, vol. VI, VII/1, VII/2, București, Editura Enciclopedică, 2002, 2003.
Boicu, Leonid, *Principatele Române în raporturile politice internaționale. Secolul al XVIII-lea*, Iași, 1986.
Bulei, Ion, *Conservatori și conservatorism în România*, București, 2000
Damean, Sorin Liviu, *Carol I al României. Un monarh devotat*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2016.
Dinu, Rudolf, *Diplomația Vechiului Regat 1878-1914. Studii*, București-Cluj Napoca, Monitorul Oficial-Presa Universitară Clujeană, 2014.
Dinu, Tudor, *Revoluția Greacă de la 1821 pe teritoriul Moldovei și Țării Românești*, București, Humanitas, 2022.
Giurescu, Dinu C., Dinu, Rudolf, Constantiniu, Laurențiu, *O istorie ilustrată a diplomației românești 1862-1947*, București, Monitorul Oficial, 2011.
Grandhomme, Jean-Noël, *România de la Tripla Alianță la Antanta (1914-1919)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2018.
Michelson, Paul E., *Romanian Politics 1859-1871. From Prince Cuza to Prince Carol*, Iași, 1998.
Pop, Ioan-Aurel, Bolovan, Ioan, *Istoria Transilvaniei*, ed. a 2-a, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2016.
Prodan, David, *Răscoala lui Horea*, vol. I-II, ed. a II-a, București, 1984.
România în relațiile internaționale, 1699-1939, coordonator Leonid Boicu, Gh. Platon, V. Cristian, Iași, 1980.
Stan, A., Iosa, M., *Liberalismul politic în România. De la origini până la 1918*, București, 1996.
Ștefănescu, Ștefan, *Istoria românilor în secolul al XVIII-lea. Între tradiție și modernitate*, București, 1999.
Torrey, Glenn E., *România în Primul Război Mondial*, Editura Meteor Publishing, București, 2014.
Turczynski, Emanuel, *De la iluminism la liberalismul timpuriu*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000.
Vîtcu, Dumitru, *Diplomații Unirii*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2019

Bibliografie minimală

*** *Istoria românilor*, vol. VI, VII, tom. I, II, București, 2002, 2003
Giurescu, Dinu C., Dinu, Rudolf, Constantiniu, Laurențiu, *O istorie ilustrată a diplomației românești 1862-1947*, București, Monitorul Oficial, 2011.
Keith Hitchins, *România 1866-1947*, București, 2023.
Keith Hitchins, *Români 1774-1866*, București, 2023.

Aplicații (Seminar/ laborator/ lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Prezentarea tematicii și a bibliografiei. Aspecte metodologice. Izvoarele istoriei moderne a românilor. Concepte, periodizare, probleme. Tehnica cercetării în domeniul istoriei moderne. Noțiuni generale de etică, morală și integritate academică.	2		

2. <u>Populație, economie și societate în spațiul românesc (de la jumătatea sec. al XVIII-lea până la mijlocul secolului al XIX-lea).</u> Structura demografică a orașelor, târgurilor și satelor la începuturile modernității românești. Viața socio-economică în Moldova și Țara Românească până la 1859. Demografie, economie și societate în provinciile aflate sub ocupație străină în secolul al XIX-lea (Transilvania, Bucovina, Basarabia).	2		
3. <u>Monarhia constituțională în România modernă.</u> De la domnia pământească la monarhia străină: instaurarea dinastiei de Hohenzollern pe tronul României. Crize în lunga domnie a lui Carol I: anticarism și antidinasticism în societatea românească modernă. Carmen Sylva – regina poetă. Memorialistica și publicistica în serviciul istoriei: imaginea lui Carol I și a reginei Elisabeta în jurnale, memorii, însemnări, scrisori.	2	metodele învățării gândirii critice și prin cooperare, comparația, problematizarea, demonstrația, exercițiul, dezbateră, învățarea prin descoperire, studiul de caz, turul galeriei, asaltul de idei, eseul de cinci minute	
4. <u>Idei, ideologii, partide politice în România modernă.</u> Liberalismul și conservatorismul: origini, periodizare, programe, doctrine, ideologii (analiza programelor politice). Personalități liberale și conservatoare. Alte partide politice în România modernă și ideologia lor (socialiști, naționaliști, țărăniști). Analiza programelor politice.	2		
5. <u>Loialism și naționalism în Transilvania în perioada dualismului.</u> Partidul Național Român din Transilvania: documente politice și programatice. „Tribuna”, „Luceafărul” și alte organe de presă ale naționaliștilor ardeleni: ideologie, doctrină, propagandă națională. Aurel Popovici și proiectul său federalist al Austriei Mari.	2		
6. <u>Dezbateră de idei în România modernă.</u> Junimea și junimismul. Curente tradiționaliste: poporanism, sămănătorism, țărănism. Ideile socialiste și sindicalismul.	2		
7. <u>Marea Unire din 1918.</u> Actele fundamentale ale unității românești și crearea României Mari.	2		
Bibliografie			
<p>*** <i>Dicționar al științelor speciale ale istoriei</i> (coord.: Ion Gal), București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985</p> <p><i>Anuarul istoriografic al României</i>, vol. I-VI, Cluj-Napoca, 2011-2016</p> <p><i>Bibliografia istorică a României</i>, vol. I-XIII, București, 1970-2011</p> <p>*** <i>Istoria românilor</i>, vol. VI, VII/1, VII/2, București, Editura Enciclopedică, 2002, 2003.</p> <p>*** <i>Enciclopedia României</i>, vol. I, <i>Statul</i>, Imprimeria Națională, București, 1938;</p> <p>Ion Alexandrescu, Bulei, Ion Mamina și Ioan Scurtu, <i>Enciclopedia de istoria a României</i>, Editura Meronia, București, 2000;</p> <p>Ion Calafeteanu (coordonator), <i>Istoria politicii externe românești în date</i>, Editura Enciclopedică, București, 2003;</p> <p>Damian Hurezeanu, Gheorghe Sbârnă, <i>Partide și curente politice în România 1821-1918. Programe și orientări doctrinare. 150 de surse originale</i>, București, Editura Eficient, 2000.</p> <p>Iulian Oncescu, Ion Stanciu, Emanuel Plopeanu, <i>Texte și documente privind istoria modernă a românilor</i>, 2 vol., Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2009</p> <p>Keith Hitchens, <i>România 1774-1866</i>, ed. a 3-a, București, Editura Humanitas, 2023.</p> <p>Keith Hitchens, <i>România 1866-1947</i>, ediția a 4-a, București, Humanitas, 2023.</p> <p>Ion Mamina, Ion Bulei, <i>Guverne și guvernanți (1866-1916)</i>, Editura Silex, București, 1994;</p> <p>Ion Mamina, <i>Monarhia constituțională în România. Enciclopedie politică 1866-1938</i>, Editura Enciclopedică, București, 2000;</p> <p>Viorica Moisuc, <i>Basarabia, Bucovina, Transilvania. Unirea din 1918. Documentar</i>, București, 1996.</p> <p>Stelian Neagoe, <i>Istoria guvernelor României 1859-1995</i>, Editura Machiavelli, București, 1995;</p> <p>N.C. Nicolescu, <i>Enciclopedia șefilor de guvern ai României 1862-2006</i>, Editura Meronia, București, 2006;</p> <p>Sorin Radu, <i>Modernizarea sistemului electoral din România (1866-1937)</i>, Institutul European, Iași, 2005.</p> <p>Georgeta Răduică, Nicolin Răduică, <i>Dicționarul presei românești (1731-1918)</i>, București, Editura Științifică, 1995;</p> <p><i>România în relațiile internaționale, 1699-1939</i>, coordonator Leonid Boicu, Gh. Platon, V. Cristian, Iași, 1980.</p> <p>Silvia Irina Zimmermann, <i>Carmen Sylva – Regina poetă. Literatura în serviciul Coroanei</i>, București, Editura All, 2013.</p>			
Bibliografie minimală			

***Istoria românilor, vol. VI, VII/1 și 2, București, Editura Enciclopedică, 2002, 2003.
 Keith Hitchins, *România 1866-1947*, București, 2023.
 Keith Hitchins, *România 1774-1866*, București, 2023.
 Iulian Oncescu, Ion Stanciu, Emanuel Ploeanu, *Texte și documente privind istoria modernă a românilor*, vol. I-II, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2009.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Programul este autorizat de către Ministerul Educației și Cercetării, iar disciplina asigură competențele și aptitudinile care răspund nevoilor asociațiilor profesionale și angajatorilor publici și privați din domeniu.
- Aptitudinile și competențele pe care conținutul disciplinei le asigură cursanților se regăsesc cuprinse în clasificarea ocupațiilor din România (Nomenclatorul COR).

10. Evaluare

10.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

10.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> ● Parcurgerea principalelor lucrări din bibliografia disciplinei. ● Cunoașterea principalelor concepte, fenomene și procese istorice care privesc istoria modernă a românilor. ● Capacitatea de a interpreta și analiza critic opinii istorice privitoare la diverse aspecte ale istoriei românilor în epoca modernă. 	Examinare orală (bilet cu două subiecte)	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> ● Implicarea în discuțiile și dezbaterile de seminar, dovedind interes, cunoștințe de specialitate și capacitatea de a valorifica izvoarele și bibliografia de specialitate în vederea (re)stabilirii cât mai precise a faptelor istorice; ● Realizarea sarcinilor de lucru indicate (referat, prezentare de carte, analiză de documente etc.), dovedind integritate, profesionalism, capacitate de înțelegere, explicare, interpretare și analiză a faptelor istorice. 	dezbateri, referat, prezentare de carte, portofoliu, teste.	50%
Laborator/lucrări practice			
Proiect			

Standard minim de performanță

- **Standarde de performanță pentru nota 10 (curs):**
  - Parcurgerea principalelor lucrări din bibliografie și cunoașterea surselor documentare privitoare la modernitatea românească;
  - Capacitatea de a interpreta fapte, procese și fenomene istorice privitoare la epoca modernă a istoriei românilor;
- **Standarde minime de performanță (pentru nota 5, la curs):**
  - Cunoașterea noțiunilor de bază, a principalelor evenimente, procese și personalități din istoria modernă a românilor;
- **Standarde de performanță pentru nota 10 (seminar):**
  - Utilizarea adecvată a cunoștințelor de bază din domeniu în lucrări elaborate în cadrul seminarului (referate, recenzii, eseuri istorice etc.).
  - Prezentarea unei recenzii;
- **Standarde minime de performanță (pentru nota 5, la seminar):**
  - Prezența la cel puțin două treimi din seminarii;
  - Alcătuirea unui referat, pe o temă dată, respectând cerințele.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
---------------	--------------------------------------

21.09.2024	Lector universitar dr. Violeta-Anca Epure
------------	---

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
23.09.2024	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
23.09.2024	